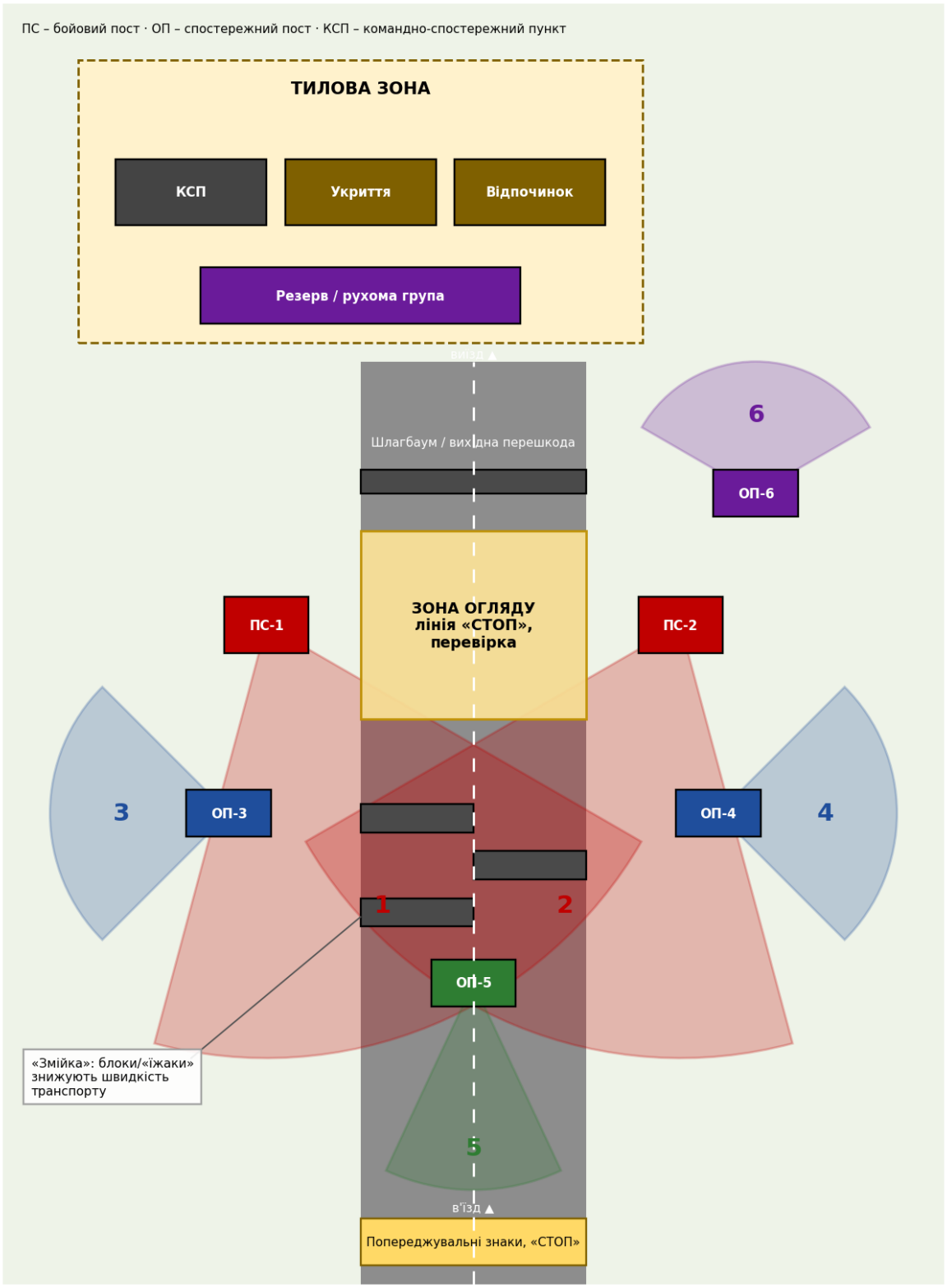
Линок Сергій
Н6 Ветеринарна медицина
2 курс на основі повної загальної середньої освіти
Завдання на самостійну роботу

Завдання 1. Порівняльна таблиця моделей територіальної оборони Естонії (Kaitseliit) та України

№	Критерій порівняння	Естонія (Kaitseliit)	Україна (Сили ТрО)
1	**Правова форма та статус організації**	Kaitseliit (Ліга оборони) — добровольча військова організація національної оборони, юридична особа публічного права в сфері управління Міністерства оборони.	Сили територіальної оборони ЗСУ — окремий рід сил Збройних Сил України, складова Сил оборони (військова структура).
2	**Історія створення**	Створена у 1918 р.; ліквідована 1940 р. радянською окупацією; відновлена на початку 1990-х рр. після відновлення незалежності.	Батальйони територіальної оборони (2014 р.) → закон «Про основи національного спротиву» (2021 р.) → Сили ТрО як окремий рід ЗСУ з 1 січня 2022 р.
3	**Правова основа**	Закон про Лігу оборони (Kaitseliidu seadus) та закони про оборону.	Закон України «Про основи національного спротиву» (2021), закони «Про оборону України», «Про Збройні Сили України», «Про військовий обов'язок і військову службу».
4	**Статус учасників**	Добровольці-цивільні (громадяни, що проходять підготовку), які у воєнний час діють у складі Сил оборони. Поряд діють допоміжні організації: жіноча Naiskodukaitse, молодіжні Noored Kotkad і Kodutütred.	Військовослужбовці (контракт або мобілізація). Окрема категорія — добровольчі формування територіальних громад (ДФТГ), створені на основі закону про національний спротив.
5	**Підпорядкування і керівництво**	Міністерство оборони; у військовій сфері тісно інтегрована в систему командування Сил оборони.	Командування Сил територіальної оборони ЗСУ → Головнокомандувач ЗСУ; взаємодія з обласними військовими адміністраціями.
6	**Територіальна організація**	Мережа округів (maleva) по всій території країни; кожен відповідає за свій регіон.	Побудована за територіальним принципом: бригади та батальйони за областями й районами; чисельність і структура змінюються під час війни.

№	Критерій порівняння	Естонія (Kaitseliit)	Україна (Сили ТрО)
7	**Комплектування**	Добровільне членство, значна кількість цивільних; резервісти після строкової служби. Підготовка поєднується з основною роботою.	Контракт і мобілізація, залучаються резервісти та добровольці; службова зайнятість повна (на відміну від естонських добровольців у мирний час).
8	**Озброєння і зберігання**	Члени можуть зберігати табельну зброю вдома — це скорочує час приведення в готовність.	Зброя зберігається у військових частинах і на складах; видається за наказом, особливо за воєнного стану.
9	**Підготовка**	Регулярні вихідні збори, навчання, курси; тісний зв'язок із системою призову та резерву (в Естонії діє строкова служба).	Підготовка у частинах і навчальних центрах, значною мірою за досвідом бойових дій; акцент на захисті тилу.
10	**Функції в мирний час**	Допомога поліції, прикордонній службі, рятувальникам; кіберзахист; військова підготовка населення, виховання молоді.	До 2022 р. — підготовка резерву й охорона об'єктів; під час війни — повсякденна бойова робота.
11	**Функції у воєнний час**	Оборона територій, охорона критичної інфраструктури, бойові дії у складі Сил оборони; підготовка до партизанського спротиву.	Охорона тилу й критичної інфраструктури, блокпости, боротьба з ДРГ і диверсантами, оборона населених пунктів, участь у бойових діях.
12	**Кібернетичний компонент**	Власний Кіберпідрозділ Ліги оборони (Cyber Unit) на основі добровольців-ІТ-спеціалістів.	Кіберзахист забезпечують спеціалізовані структури (ЗСУ, ГУР, Держспецзв'язку) та волонтерські ІТ-спільноти.
13	**Сильні сторони**	Висока мотивація, довіра суспільства, швидка мобілізація, глибока інтеграція цивільних у оборону.	Реальний бойовий досвід, масштаб і гнучкість, правова інтеграція в ЗСУ, підтримка громад.
14	**Проблеми**	Орієнтація на модель без тривалої активної війни; обмежений масштаб порівняно з Україною.	Нестача кадрів і озброєння, потреба узгодження ТрО, ДФТГ і територіальних центрів комплектування.

Типовий блокпост ТрО: пости та сектори спостереження (схема без масштабу)

Пам'ятка до схеми

Умовні позначення: ПС — бойовий пост; ОП — спостережний пост; КСП — командно-спостережний пункт.

Сектори спостереження:

Сектор 1 і 2 — основні сектори бойових постів ПС-1 і ПС-2: зона огляду, лінія «СТОП» і підступи до дороги. Сектори перекриваються (взаємне прикриття).

Сектор 3 і 4 — фланги: спостереження за місцевістю ліворуч і праворуч від дороги (ОП-3, ОП-4), запобігання обходу блокпоста.

Сектор 5 — дальній підступ уздовж дороги (ОП-5): раннє виявлення транспорту й осіб, попередження особового складу.

Сектор 6 — тиловий (ОП-6): охорона тилу, виїзду та тилової зони.

Розташування елементів (від в'їзду до тилу):

- попереджувальні знаки й обмеження швидкості на підступах;
- «змійка» з бетонних блоків або «їжаків» — примусове зниження швидкості;
- зона огляду з лінією «СТОП»;
- бойові пости (ПС-1, ПС-2) по обидва боки зони огляду;
- вихідна перешкода (шлагбаум);
- тилова зона: КСП, укриття, місце відпочинку, резерв (рухома група).

Основні правила несення служби:

- Забезпечувати кругове спостереження: усі напрямки покриті, сектори перекриваються.
- Пости розташовані в укриттях, позиції обладнані та замасковані; шлагбаум відкривають лише за командою старшого поста.
- Огляд проводить лише призначена група; решта наряду прикриває з укриттів.
- Постійний зв'язок КСП з постами; узгоджені сигнали оповіщення й сигнали «Тривога».
- Чергування й заміна особового складу за графіком; відпочиваюча зміна — в укритті.

- Дії за підозрою: подати команду, зупинити рух, повідомити КСП, залучити резерв; дотримуватися вимог закону й правил застосування сили.
- Примітка: схема типова та навчальна; конкретне розташування залежить від місцевості, рішення командира й чинних вимог статутів та наказів.